

The Hellenic Society Prometheas

Τη γλώσσα μου έδωσαν Ελληνική

Το σπίτι φτωχικό στις αμμουδιές του Ομήρου.

Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου στις αμμουδιές του Ομήρου.

www.Prometheas.org

Οδυσσέας Ελύτης

Newsletter

June 2011

Prometheas Events

- Friday, June 3, 2011 at 8:00 pm: “*The Greek Economy after One Year of Reform: Progress and Challenges*” by Mr. Poul Thomsen, IMF Mission Chief for Greece, at Greek Orthodox Church of St. George, Bethesda, MD. (for more info, see flyer)
- Friday, June 17, 2011 at 8:00 pm: “*Ο Παπατρέχας*” με το Θανάση Βέγγο (ο οποίος απεβίωσε πρόσφατα) at Greek Orthodox Church of St. George, Bethesda, MD. (for more info, see flyer)

Other Events and Announcements

- *Σε δύο καθηγητές της Ιατρικής Σχολής Αθηνών, τον Χαράλαμπο Μουτσόπουλο και τον Γεώργιο Χρούσο απενεμήθη στις 18 Μαΐου το φετινό Αριστείο Μποδοσάκη, το οποίο αναγνωρίζει την προσφορά διεθνώς καταξιωμένων Ελλήνων ερευνητών.* (για περισσότερες πληροφορίες, βλέπε άρθρο)
- *«Έφυγε» ο Θανάσης Βέγγος, 3 Μαΐου 2011*

Άφησε την τελευταία του πνοή λίγο μετά τις 7 το πρωί, ο μεγάλος ηθοποιός Θανάσης Βέγγος, στο νοσοκομείο Ερυθρός Σταυρός όπου νοσηλευόταν με προβλήματα υγείας.

Πέθανε σήμερα, σε ηλικία 84 ετών, ο «καλός άνθρωπος» του ελληνικού κινηματογράφου Θανάσης Βέγγος, ο οποίος το τελευταίο διάστημα νοσηλευόταν στο νοσοκομείο «Ερυθρός Σταυρός».

Έφυγε από τη ζωή διακριτικά έτσι όπως έζησε, παρά τη φήμη του και το γεγονός ότι δημοσιογράφοι και κάμερες τον πολιορκούσαν στενά τα τελευταία χρόνια.

Αθόρυβος, σχεδόν ανθρωποφοβικός, ο Θανάσης Βέγγος ανήκει στους τελευταίους της γενιάς που χάρισε στη μεταπολεμική Ελλάδα άφθονο γέλιο.

Απέφευγε τις συνεντεύξεις και στις λιγοστές δημόσιες εμφανίσεις του οι δημοσιογράφοι κρέμονταν από τα χείλη του κυριολεκτικά.

Καλός οικογενειάρχης, καλός επαγγελματίας, καλός συνάδελφος αφοσιώθηκε με λατρεία στον κινηματογράφο αγνοώντας σχεδόν τη μικρή οθόνη, την οποία τίμησε με την παρουσία του ελάχιστες φορές.

Ο Θόδωρος Αγγελόπουλος και ο Παντελής Βούλγαρης συνεργάστηκαν μαζί του, καθώς στο πρόσωπο του βρήκαν τον αρχετυπικό άνθρωπο του λαού που σε μεγάλη ηλικία πια και έχοντας ταλαιπωρηθεί στο νεανικό του βίο γίνεται σοφός.

Ο Θανάσης Βέγγος δεν σπούδασε ηθοποιός. Υπήρξε αυτοδίδακτος. Στα ταραγμένα χρόνια του εμφύλιου υπηρέτησε τη στρατιωτική του θητεία στη Μακρόνησο. Όταν απολύθηκε έκανε διάφορες δουλειές για τα προς τα ζην. Από τις γνωριμίες του, στο Μακρονήσι, εκείνη με τον Νίκο Κούνδουρο είναι που του χαρίζει τον πρώτο του κινηματογραφικό ρόλο στην «Μαγική Πόλη».

Αφού πήρε την άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, μαθαίνοντας τον κινηματογράφο ως παιδί για όλες τις δουλειές στα συνεργεία, συμμετέχει σε ταινίες-σταθμούς για το Ελληνικό σινεμά: «Δράκος», «Ποτέ την Κυριακή», «Κορίτσι με τα μαύρα», «Διακοπές στην Αίγινα», «Ηλίας του 16ου» και «Μανταλένα». Λίγα χρόνια αργότερα ο «Πράκτωρ Θου Βου» μετατρέπει τον Βέγγο σε λαϊκό ήρωα μέσα από πολλές ταινίες με μεγάλη εισπρακτική επιτυχία, την εποχή που ο κινηματογράφος αποτελούσε την μόνη φθηνή ψυχαγωγία για τον ευρύ κοινό.

Συλλυπητήριο μήνυμα του υπ. Πολιτισμού

Η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού εκφράζει τη βαθειά θλίψη της για το θάνατο του Θανάση Βέγγου.

«Πέρα από την καλλιτεχνική πορεία και σημαντική προσφορά του στον κινηματογράφο και το θέατρο, ο Θανάσης Βέγγος θα συμβολίζει πάντα κάτι μοναδικό και ιδιαίτερο για τον ελληνικό λαό, αφού έφερε βασικά χαρακτηριστικά ελληνικότητας: άνθρωπος του μέτρου, σεμνός και ταυτόχρονα δημιουργικός, με φιλοτιμία και διάθεση προσφοράς.

Υπήρξε ιδιοφυής και πρωτοπόρος. Ως άνθρωπος αλλά και ως καλλιτέχνης. Προσέγγισε την ελληνική κωμωδία συνδυάζοντας την τρυφερότητα με τον απόλυτο ρεαλισμό, τον αυτοσαρκασμό με το σεβασμό σε όλες τις ανθρώπινες καταστάσεις» τονίζεται στην ανακοίνωση και καταλήγει λέγοντας: «Το πιο σημαντικό όμως είναι ότι ο Θανάσης Βέγγος ό,τι δημιούργησε στη ζωή του, το προσέφερε στους άλλους, στήριξε όσους είχαν ανάγκη και κυρίως τους νέους».

www.kathimerini.gr με πληροφορίες από ΑΠΕ-ΜΠΕ

Websites of the month

- Doing Business In Greece: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/greece/>
Relevant too: <http://www.weforum.org/issues/global-competitiveness>
- Η ευχή της Μωρήν να πάει στην Ελλάδα εκπληρώνεται:
<http://www.voanews.com/greek/news/Maureen-Make-a-Wish-121065534.html>
- Nikos Kazantzakis (Wikipedia): http://en.wikipedia.org/wiki/Nikos_Kazantzakis

Books (new releases)

- *Marathon/How one battle changed Western civilization* by Richard A. Billows, Yale University Press. Review at:
http://entertainment.timesonline.co.uk/tol/arts_and_entertainment/the_tls/article7172938.ece
- *Aristotle as Poet* by Andrew Ford
- *Aristotle's Nicomachean Ethics* by Robert C. Barlett and Susan D. Collins
- *Dividing the spoils/The war for Alexander the Great's empire* by Robin Waterfield
- *Apollonius of Rhodes and the spaces of Hellenism* by William G. Thalmann
- *The Oxford Handbook of Maritime Archeology* by Alexis Catsambis, Ben Ford and Donny L. Hamilton.
- *The complete Euripides*, Oxford University Press

News Articles

A Rare Glimpse into Life on Mount Athos

On Easter Sunday, April 24, CBS aired at “60 Minutes” an enlightening documentary giving viewers a rare glimpse into life in the monasteries of Mt. Athos, the holiest and most exclusive monastic community in all of Eastern Orthodoxy. The CBS anchor explained how difficult it was to obtain the interview, as there has not been a news team permitted on the peninsula since 1981.

Considered one of the most sacred locations in Orthodox Christianity, Mt. Athos is located in the north of Greece, part of the larger Halkidiki peninsula. Twenty monasteries inhabit Mt. Athos, each one like its own enclosed town, self-sufficient and productive.

The peninsula has been a sacred place for centuries, with the first monks living on Mt. Athos as early as the 3rd or 4th century. Monastic communities were well-established on the peninsula by the Byzantine era, and they continued to flourish even under Ottoman occupation. Today, several of the monasteries contain icons dating as far back as the 14th century.

Mt. Athos welcomes many pilgrims each year, though each one is required to obtain a special permit from the monks before making the journey. Only Orthodox Christian men over the age of 18 are permitted to visit; women are not allowed on the territory at all. One of the holy fathers explained to the CBS crew why this was, and his reasoning was twofold: First, by Christian legend, the land was dedicated to the Virgin Mary, and so to honor her, no other woman was allowed to step foot on Mt. Athos. Second, the monks decided that the presence of women would distract the monks from their vows of chastity.

Mt. Athos' exceptional beauty and serenity make it the ideal location for the monastery. The monks who live there have maintained the same simple lifestyle for centuries, seeking enlightenment through prayer and meditation. The 60 Minutes special allows all people, men and women alike, to see what life is like for the monks of Mt. Athos.

To view the entire video clip, please visit:

<http://www.cbsnews.com/video/watch/?id=7363734n&tag=mncol;lst;1>
<<http://www.cbsnews.com/video/watch/?id=7363734n&tag=mncol;lst;1>>

For more information on Mt. Athos, please visit: <http://www.inathos.gr/>

Αξιοπρεπής, μαχητής, Έλληνας

Του Αθανασίου Έλλης

Πέρα από το άφθονο γέλιο που μας χάρισε και τις σπαρταριστές σκηνές που θα μείνουν ανεξίτηλα χαραγμένες στις μνήμες όλων μας, ο Θανάσης Βέγγος επί μισό αιώνα μάς δίδαξε, με τον δικό του αυθεντικό τρόπο, τις αρετές του ήθους, της ανθρωπιάς, της αντοχής στις κακουχίες. Μας εισήγαγε στον κόσμο της φτώχειας, αλλά και της σκληρής εργασίας, της αγνής περηφάνειας και του ονείρου μιας καλύτερης ζωής.

Με τη λιτή ζωή του και τη σπάνια καλοσύνη του, μας δίδαξε ότι τα χρήματα δεν είναι το παν. Δεν είναι η ευτυχία. Ο αγνός «καλός μας άνθρωπος» δεν επιχείρησε να αποστασιοποιηθεί από την ταπεινή καταγωγή του. Ήταν περήφανος γι' αυτήν. Δεν περιορίστηκε στο γέλιο. Ταυτόχρονα, μας έκανε να σκεφτούμε και να προβληματιστούμε. Μας ταξίδεψε στη μεταπολεμική φτώχεια της Ελλάδας, τη μετεμφυλιακή κοινωνική αδικία, αλλά και τον μεταπολιτευτικό ηθικό της ξεπεσμό. Ως νεαρός φοιτητής στο Παρίσι, τη δεκαετία του '80, παρακολούθησα ένα αφιέρωμα στον ελληνικό κινηματογράφο. Εκεί, στην κατάμεστη αίθουσα του κέντρου Ζορζ Πομπιντού, μετά την προβολή της ταινίας «Τι έκανες στον πόλεμο Θανάση;» άκουσα για πρώτη φορά να μιλούν για έναν «αντιπολεμικό ύμνο» και τότε συνειδητοποίησα ότι, πέρα από το πηγαίο χιούμορ του που γενναιόδωρα μοιραζόταν μαζί μας, ο Βέγγος ήταν και ένας κοινωνικός στοχαστής.

Ακέραιος χαρακτήρας, γήινος, μιλούσε στην ψυχή μας. Αυτοδίδακτος και αυτοδημιούργητος, αποδείχθηκε και ένας σεμνός ιδιότυπος φιλόσοφος της ζωής. Οχι μέσα από υπερβολές μιας δήθεν διανόησης, αλλά μέσα από μια αφοπλιστικά αληθινή διεισδυτική καταγραφή των αντίξοων συνθηκών της καθημερινότητας του απλού ανθρώπου.

Υποδύθηκε και ταυτόστηκε με τον βιοπαλαιστή που υπομένει τις πιο σκληρές δοκιμασίες, αλλά στο τέλος τα καταφέρνει. Ένα παράδειγμα από το οποίο καλείται να διδαχθεί και ο σύγχρονος Έλληνας. Ο Θανάσης Βέγγος έδωσε με τον δικό του ξεχωριστό τρόπο τη μάχη κατά της αδικίας. Μας έδειξε τον άνθρωπο που προσπαθεί, αποτυγχάνει, πονάει, αλλά δεν υποκύπτει. Που δεν τα περιμένει όλα από τους άλλους. Που επινοεί, επιμένει, αντέχει, οραματίζεται και, τελικά, επιτυγχάνει.

Τον περιέγραψαν, και δίκαια, ως λαϊκό ποιητή. Ήταν σύμβολο ήθους και ανθρωπιάς. Τόσο με τις ταινίες του όσο και με τη ζωή του, λειτούργησε ως αντίβαρο στην ελαφρότητα της κατανάλωσης, της ανούσιας ζωής που αναλώνεται στην αγορά άχρηστων ρούχων, υποδημάτων, παιχνιδιών, ηλεκτρικών συσκευών. Με όλα δηλαδή τα ασήμαντα που καταπιάνονται οι δήθεν επιτυχημένοι, που είναι αμφίβολο κατά πόσον είναι και ευτυχισμένοι.

Ο θάνατός του τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή ήρθε να μας υπενθυμίσει τις αρετές που εκπροσωπούσε στη ζωή του και πρόβαλλε στις ταινίες του και να τις καταθέσει απέναντι στην ελαφρότητα των πριγκιπικών γάμων και την ιλαροτραγωδία του γυάλινου κόσμου των παρδαλών καπέλων των κυριών που στη συντριπτική τους πλειοψηφία δεν έχουν παράξει τίποτα, απλά έτυχε να κληρονομήσουν ή να παντρευτούν περιουσίες, συχνά αμφιβόλου προελεύσεως.

Ο μεγάλος κωμικός, που αγαπήθηκε περισσότερο από κάθε άλλον Έλληνα ηθοποιό, δεν έζησε εύκολα. «Στη γαλέρα της ζωής μου τράβηξα άγριο κουπί» είπε σε μια δραματική κατάθεση ψυχής πριν από μερικά χρόνια. Μπορεί στις ταινίες του να έτρεχε σκυφτός, αλλά στην πραγματικότητα είχε ψηλά το κεφάλι. Δεν τον έβρισκες σε βίλες και κότερα νεόπλουτων ούτε σε κοινωνικές συνενυρέσεις ρηχών ανθρώπων, με σάπια ήθη. Δεν υπήρξε κοσμικός. Δεν συμμετείχε στο «πάρτι λεηλάτησης» της χώρας. Ήταν αξιοπρεπής και στον βαθμό που του αναλογούσε έπλασε έντιμους χαρακτήρες και ευγενικές συμπεριφορές γεμάτες ανθρωπιά και συμπόνια. Εδωσε στην Ελλάδα πολύ περισσότερα από αυτά που πήρε. Του χρωστάμε...

Ημερομηνία : 5/5/11

Copyright: <http://www.kathimerini.gr>

ΗΠΑ: Αθώωση του Σωκράτη, 2,410 χρόνια μετά

Η δίκη του Σωκράτη σε ομοσπονδιακό δικαστήριο της Νέας Υόρκης από το Ίδρυμα Αλέξανδρος Ωνάση και με τη συμμετοχή κορυφαίων δικαστών και δικηγόρων.

Ομοσπονδιακό Δικαστήριο της Νέας Υόρκης αθώωσε το Σωκράτη μετά από 2,410 χρόνια. Σε μια ιστορική δίκη, με αρχαιοελληνικά στοιχεία και συνάμα με σύγχρονες αντιλήψεις, δοσμένες με νομικές εκφάνσεις και χιούμορ, εκατοντάδες θεατές είχαν την ευκαιρία να βιώσουν μια εκπληκτική «παράσταση» της αλήθειας, του νόμου και της ελληνικής κληρονομιάς. Τη μεταφορά της δίκης του Σωκράτη, σε μια από τις πιο αντιπροσωπευτικές δικαστικές αίθουσες της Αμερικανικής Δικαιοσύνης, ανέλαβε το Ίδρυμα Αλέξανδρος Ωνάση, καταφέροντας να πετύχει τη συμμετοχή κορυφαίων δικαστών και διαπρεπών δικηγόρων της νεοϋορκέζικης νομικής ελίτ.

Το δικαστικό σώμα διχάστηκε μπροστά σε χείμαρρο επιχειρημάτων και ρητορικών λόγων από τις δυο πλευρές, αναδεικνύοντας παράλληλα το διαχρονικό σκεπτικισμό για την πολύκροτη δίκη του Σωκράτη, που προβληματίζει κάθε φορά που μεταφέρεται ο χρόνος, ο τόπος και η επικρατούσα κατάσταση της τότε εποχής. Στη δίκη του Μανχάταν, η οποία ουσιαστικά δεν αποτελούσε αναπαράσταση, αλλά μια νέα εκδοχή, εξετάστηκαν όλες οι κατηγορίες που βάρυναν το Σωκράτη το 399 π. χ., με σκοπό να αποφανθούν οι Αθηναίοι αν είναι «ένοχος» ή «αθώος», κατηγορούμενος για «ασέβεια προς τους Θεούς» και για «διαφθορά των νέων».

Κατά τη δίκη, ο Σωκράτης επέδειξε θάρρος, είχε χιούμορ και σε μερικές περιπτώσεις προκαλούσε το δικαστήριο. Η κατηγορούσα αρχή υποστήριξε ότι οι ιδέες του διαφθείρουν τους νέους και αποσταθεροποιούν τους θεσμούς της Πολιτείας, ενώ οι συνήγοροι υπεράσπισης στήριζαν τα επιχειρήματά τους σε κλασικά ντοκουμέντα και με σύγχρονες διατυπώσεις.

Οι τρεις δικαστές ήταν ο Ντένις Τζέικομπς (πρόεδρος του δεύτερου ομοσπονδιακού εφετείου ΗΠΑ), ο οποίος προήδρευσε, η Λορέτα Πρέσκα (πρόεδρος ομοσπονδιακού δικαστηρίου της νότιας περιφέρειας Νέας Υόρκης) και η Κάρολ Μπέγκλεϊ Έιμον (πρόεδρος ομοσπονδιακού δικαστηρίου της ανατολικής περιφέρειας Νέας Υόρκης). Οι δυο πρώτοι ψήφισαν υπέρ της αθώωσης του Σωκράτη και η τρίτη τον καταδίκασε. Δημόσιοι κατήγοροι, εκπροσωπώντας την Πόλη των Αθηνών, ήταν ο δικηγόρος, οικονομολόγος και πρόεδρος του Ιδρύματος Αλέξανδρος Ωνάση, Αντώνης Παπαδημητρίου και ο έφεδρος συνταγματάρχης και νυν αναπληρωτής εισαγγελέας στη Νέα Υόρκη, Μάθιου Μπογδάνος. Συνήγορος υπεράσπισης ήταν ο Έντι Χέις και την Απολογία του Σωκράτη έκανε ο Μπενζαμίν Μπράφμαν. Και οι δυο είναι διακεκριμένοι ποινικολόγοι.

Πριν το άκουσμα της ετυμηγορίας του δικαστηρίου, ο γνωστός συγγραφέας και καθηγητής του πανεπιστημίου Πρίνστον Αλέξανδρος Νεχαμάς έδωσε μια εικόνα της ακαδημαϊκής πλευράς για τη δίκη του Σωκράτη. Με την απόφαση του δικαστηρίου συμφώνησαν 185 θεατές-ένορκοι, διαφώνησαν 29 και πολλοί άλλοι δεν συμμετείχαν στην ψηφοφορία.

kathimerini.gr με πληροφορίες από ΑΠΕ-ΜΠΕ

Ημερομηνία : 13-05-11 Copyright: <http://www.kathimerini.gr>

March 16, 2011

The true heroes of the Battle of Marathon

The Athenian victory put the fledgling democracy beyond any threat of challenge or coup

Peter Thonemann

From one village to the next, memorials to the war dead take much the same form: a polished granite or marble slab, standing at a central crossroads or fixed on the wall of the parish church, with a short summary of the historical context (“In memory of the men who fell in the Great War, 1914–1918”), followed by two or four columns of names. This type of monument was known in ancient Greece too; in fact, the very earliest known to us, commemorating Athenians who fell at the Battle of Marathon, is 2,500 years old this year.

ERECHTHEIS.

Fame, as it reaches the furthest limits of the sunlit earth,
Shall learn the valour of these men: how they died
In battle with the Medes, and how they garlanded Athens,
The few who undertook the war of many.

Drakontides
Antiphon
Aphsephes
Xenon
Glaukiades . . .

“Few” really does mean “few”. No one knows how many Persians (“Medes”) fell at the Battle of Marathon in August 490 BC – 6,400, claims our earliest source – but the traditional number of Athenian casualties, 192, is almost certain to be correct. After the Athenian dead had been interred in a great funerary mound on the fringe of the Marathon plain, ten white marble slabs, one for each of the ten Athenian tribes, were set up at the foot of the mound. This stone, listing twenty-two members of the tribe Erechtheis, is the only one of the ten to survive.

Today, we are so accustomed to this type of memorial, which in its modern incarnation dates back only to the mid-nineteenth century, that it is easy to miss the revolutionary character of the Marathon casualty list. Drakontides, Antiphon, Aphsephes, Xenon. Who are these people? No one knows. A mere generation earlier, in the late sixth century BC, Athenian aristocrats who died in battle were commemorated with life-size stone statues and boastful verse inscriptions in their honour: “Stand and take pity at the tomb of the dead Kroisos, whom warlike Ares once slew among the front-rank fighters”. After Marathon, each member of the Athenian war dead was marked only by his given name, listed under the tribal contingent with which he fought. There is no longer any way of telling whether Antiphon or Aphsephes were aristocrats or peasants. At Athens, so the Marathon monument claims, class divisions had simply ceased to exist.

The Athenian revolution was almost two decades old by this point. The full enfranchisement of all citizens, even the poorest subsistence farmer, was a reality. Three years after the overthrow of the tyranny of the Pisistratid in 510 BC, the Athenian people had seized control of the central institutions of the State. The old regional factions and aristocratic allegiance groups were broken up, and political rights were made dependent on membership of one of ten new, randomly constituted tribes. State offices began to be filled by lot among all Athenian citizens; elective representation was non-existent, and the people exercised power directly in open assembly. The Erechtheid casualty list, with its austere register of Athenian names organized by tribe, is our first glimpse of the New Model Army of the early fifth-century radical democracy.

The survival of the Marathon casualty list is due to the Athenian millionaire Herodes Atticus, tutor to the Emperor Marcus Aurelius and one of the wealthiest men in the Roman Empire. Sometime in the mid-second century AD, Herodes had the stone installed at his country villa in the eastern Peloponnese, where it was recently rediscovered by Greek archaeologists. The inscription was first published in the summer of 2010, too late for either of the books under review here. Nonetheless, the starkly egalitarian character of the Erechtheid monument helps to highlight the central historical problem of Marathon. Was there a connection between the Athenian democratic revolution and their unexpected victory over the Persians in 490 BC? When the good guys win out so spectacularly against the odds, few historians, ancient or modern, can resist a spot of triumphalism. It can hardly be a coincidence, the thinking goes, that the victorious Greek underdogs also enjoyed one of the world’s first democratic regimes. Must they not, in some sense, have had history on their side?

The “Whig” interpretation of the Persian wars has passed through several different permutations. In the fifth century BC, many Greeks were tempted by an environmental version of the argument. Greek freedom and democracy and Greek military superiority were both products of the rough and rocky landscape of Greece: a hard land will tend to breed hard, lantern-jawed lovers of liberty. Herodotus firmly rejected this determinist line in his History of the Persian wars. For Herodotus, climate and geography were irrelevant; anyone could choose to adopt an egalitarian political system. Nonetheless, Herodotus was quite happy with the idea that “good” states also tend to be unusually good at fighting. “Political equality”, he says, is obviously beneficial in all respects. So long as the Athenians were ruled by tyrants, they were incapable of beating any of their neighbours in war, but once they had rid themselves of tyrants they were second to none. This shows that while they were oppressed, they deliberately fought badly because they were subject to a despot; but once they were free, each man was eager to achieve something on his own behalf.

Today, this view is most closely associated with the influential military historian and political commentator Victor Davis Hanson. In *Why the West Has Won* (2001), Hanson argued that over the past two and a half millennia, the military effectiveness of “Western” – not just Greek – armies has consistently depended on the “great Hellenic traditions of superior technology and the discipline and ardor of our free citizen soldiers in shock battle”. For Hanson, as for Herodotus, the “X Factor” at Marathon was the Athenians’ unwavering commitment to freedom and republican citizenship. The same, he argues, holds true today: thanks to their “free citizen soldiers”, other things being equal, Western armies will always tend to be more effective than non-Western ones. If the Persians would insist on sticking to their nasty despotic Eastern ways, then they really only had themselves to blame for the hiding they got at Marathon and Salamis.

Richard A. Billows’s *Marathon: How one battle changed Western civilization* stands firmly within the neo-Herodotean tradition. Had the Athenians lost at Marathon, “it can be seriously doubted whether Europeans and Americans” – let alone the poor benighted Orientals – “would live under governing systems called democracies today . . . the Athenians who made their stand that day really did, in a very meaningful sense, ‘save Western civilization’”. Billows’s chief innovation here is to turn the structure of Hanson’s argument upside down. For Billows, the flat structure of Greek armies was not the result, but the cause of equality in the political sphere. It was the extreme “uniformity and standardization” of Greek warfare, “emphasizing the collective discipline of the mass of warriors rather than the abilities of leaders, [that] underlay the collective and egalitarian nature of Greek, and especially Athenian, political life”.

But how uniform and standardized really was the Athenian army of August 490 BC? The most famous story about the Athenian tactics at Marathon is also the most notorious: Herodotus’ claim that the Athenians charged the Persians “at a run” over almost a mile of rough ground. Billows rejects this midsummer sprint in full armour as physically impossible, on the basis that the Athenians were equipped “with greaves, cuirass, helmet, shield, spear and sword”, weighing “some sixty pounds or more”. The Athenian army would have appeared as “a vast mass of bronze-clad men, made seemingly taller and more fearsome by the tall crests waving above their helmets, their heads entirely covered by those gleaming bronze helmets, their bodies hidden by huge bronze-faced shields”. The race to the Persian lines must really have been a “lung-searing . . . at times stumbling run” over no more than 150 metres – more of a stagger than a charge.

However, as Peter Krentz argues in *The Battle of Marathon*, Billows's picture of the classical Greek hoplite as a kind of bronze-clad human Panzer is untenable. The full hoplite panoply may have weighed as little as twenty-eight pounds, and most of the 22,000 Athenians at Marathon would have carried only part of the full kit: spear, shield and maybe a helmet. The Athenian democratic army at Marathon probably looked little different from any Greek military force of the preceding three centuries: a loose formation of poorly trained, variously equipped farmers and fishermen, with the odd flash of aristocratic bronze among a lot of leather and cornel-wood. Greek hoplite forces of the early fifth century had not really evolved far from the rag-tag armies of Homer's *Iliad*; certainly not enough to inspire a political and cultural revolution.

Krentz's disencumbering of the Athenian hoplite seriously undermines Billows's military determinism, and incidentally goes a long way towards vindicating Herodotus' account of the Athenian charge at Marathon. Indeed, in most respects, it is hard to imagine that Krentz's account of the events of that sweltering day can be improved on: the maddeningly elusive topography of the Marathon plain, in particular, has never been better treated. If only he had taken the democratic character of the Athenian army a little more seriously. Both Krentz and Billows credit the victory over the Persians to the generalship of an unattractive Athenian aristocrat by the name of Miltiades. "Miltiades had developed a uniquely innovative and complex plan of battle"; "Miltiades decided to take the risk of thinning out his phalanx"; "Miltiades deserves to receive more credit as a brilliant general and leader than he generally gets".

I disagree. Miltiades was not in command of the Athenian forces. In his account of the lead-up to the battle, even Herodotus (no detractor of Miltiades and his family) makes it quite clear that the army was run on strictly democratic lines. Operational strategy was formulated by vote among the ten elected generals of the ten tribal contingents, Miltiades among them. The most that Herodotus claims is that when the ten tribal generals found themselves divided five against five over whether to force a battle, it was Miltiades who persuaded the overall commander of the army, Kallimachos the War Archon, to deliver his casting vote in favour. On the day of the battle itself, Miltiades held the presidency of the ten generals, but the army remained under the overall command of the War Archon, an elected official of the Athenian state.

We should insist on this radical dimension to the Battle of Marathon and its commemoration. This was a victory without a hero. No single individual, not even Miltiades, ever succeeded in claiming the victory as his own. The other nine tribal generals, democratically elected and exercising collective leadership by vote, were quietly forgotten. Despite a lavish monument in his honour on the Athenian Acropolis, even Kallimachos, who died in the course of the battle, never became a name to conjure with. At the unveiling of Kallimachos' monument at the new Acropolis Museum at Athens in October last year, Pavlos Geroulanos, the Greek Minister of Culture, got it exactly right: "Today we are not unveiling the monument of just another ancient general, but rather a monument to a democratic decision, a democratic vote, that changed the course of history".

"After the victory at Marathon," writes the anonymous author of the Athenian Constitution (traditionally attributed to Aristotle), "the confidence of the masses increased." In the days that followed the battle, Miltiades stood up before the Athenian assembly to demand a crown of

olives in recognition of his role in the victory. From the midst of the crowd came the voice of a certain Sophanes, a hoplite from the hill village of Dekeleia in northern Attica, who had fought with the tribe Hippothontis at Marathon: “Miltiades can have his honours, once he’s beaten the barbarians single-handed”. I have no idea whether democratic armies are unusually courageous; on the whole I suspect not. What is certain is that the prestige of Marathon put the fledgling Athenian radical democracy beyond any threat of aristocratic challenge or coup for the best part of a century. Drakontides, Antiphon, Aphsephes, Xenon: we will remember them.

Η Γερμανία επιστρέφει στην Τουρκία την ανεκτίμητη Σφίγγα της Χαττούσα

Η Γερμανία ανακοίνωσε σήμερα ότι θα επιστρέψει στην Τουρκία το ανεκτίμητο άγαλμα της Σφίγγας που σήμερα φυλάσσεται στο Μουσείο της Περγάμου, στο Βερολίνο, επισημαίνοντας όμως ότι η κίνηση αυτή δεν αποτελεί προηγούμενο προκειμένου και άλλες χώρες να ζητήσουν την επιστροφή των αρχαιολογικών θησαυρών τους.

Η Σφίγγα, με σώμα λιονταριού και ανθρώπινο κεφάλι, είναι ηλικίας 3.300 ετών και πρόκειται για μία από τις δύο που βρέθηκαν το 1915 στα ερείπια της Χαττούσα, της αρχαίας πρωτεύουσας των Χετταίων, ενός λαού που άκμασε στις πεδιάδες της Μικράς Ασίας.

«Και οι δύο πλευρές συμφωνούν ότι η περίπτωση της Σφίγγας είναι μοναδική και δεν αφορά άλλες περιπτώσεις», είπε ο Μπερντ Νόιμαν, ο σύμβουλος της καγκελαρίου Άγκελα Μέρκελ για θέματα πολιτισμού. Η επιστροφή του αγάλματος είναι «μια χειρονομία φιλίας μεταξύ της Γερμανίας και της Τουρκίας», πρόσθεσε.

Η Σφίγγα της Χαττούσα θα επιστρέψει στο σπίτι της αεροπορικώς στις 28 Νοεμβρίου. Η ημερομηνία αυτή συμπίπτει με την 25η επέτειο αφότου η UNESCO αναγνώρισε τη Χαττούσα ως τοποθεσία Παγκόσμιας Κληρονομιάς.

Το Βερολίνο έχει κατ' επανάληψη απορρίψει το αίτημα της Αιγύπτου να επιστρέψει την προτομή της βασίλισσας Νεφερτίτης που σήμερα φυλάσσεται στο Νέο Μουσείο. Υποστηρίζει ότι η προτομή δόθηκε σε Γερμανούς αρχαιολόγους σε μια καθ' όλα σύννομη συναλλαγή. Οι γερμανικές αρχές ωστόσο παραδέχτηκαν ότι δεν ίσχυε το ίδιο και για τη Σφίγγα.

Οι δύο Σφίγγες βρέθηκαν σπασμένες το 1907 και μεταφέρθηκαν το 1915 στη Γερμανία προκειμένου να αποκατασταθούν. Όμως οι Γερμανοί το 1924 έστειλαν στην Κωνσταντινούπολη μόνο τη μία από τις δύο. Έφτιαξαν μάλιστα ένα αντίγραφο και τοποθέτησαν το «ζευγάρι» στο Μουσείο της Περγάμου, στην καρδιά του Βερολίνου.

Η Τουρκία απείλησε φέτος ότι θα σταματήσει τις ανασκαφές που κάνουν Γερμανοί αρχαιολόγοι στη Χαττούσα, ένα από τα πιο φιλόδοξα σχέδια του Βερολίνου, αν δεν επιστρεφόταν το άγαλμα.

Η αυτοκρατορία των Χετταίων περιλάμβανε μεγάλο μέρος της Μικράς Ασίας, τη βορειοδυτική Συρία και τη Μεσοποταμία και έφτασε στην ακμή της περίπου το 14ο αιώνα προ Χριστού.

www.kathimerini.gr με πληροφορίες από ΑΠΕ-ΜΠΕ

Ημερομηνία : 13-05-11 Copyright: <http://www.kathimerini.gr>

Δελφικά Παραγγέλματα

Στον πρόναο του Ναού του Απόλλωνος στους Δελφούς, ανεγράφη τα δύο περίφημα Δελφικά παραγγέλματα, *ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ* και *ΜΗΔΕΝ ΑΓΑΝ*, εκατέρωθεν του ιερού γράμματος Ε.

Τα Δελφικά αυτά παραγγέλματα, μαζί με άλλα 145 ακόμη, 147 συνολικά ήταν οι υποθήκες που παρέδωσαν οι Επτά Σοφοί στις επερχόμενες γενιές, ωφελήματα ανθρώποις ες βίον.

Τα παραγγέλματα αυτά ήταν λιτά αποφθέγματα 2 έως 5 λέξεων αλλά μεστά σοφίας, και τα περισσότερα ανήκαν στους 7 σοφούς της αρχαιότητας (Θαλής ο Μιλήσιος,

Πιττακός ο Μυτιληναίος, Βίας ο Πρηνεύς, Σόλων ο Αθηναίος, Κλεόβουλος ο Ρόδιος,

Περίανδρος ο Κορίνθιος, Χίλων ο Λακεδαιμόνιος) και ήσαν χαραγμένα στον πρόσθιο τοίχο του

Πρόναου ή επί των παραστάδων της πύλης του μεγάλου ναού ή επί του υπέρθυρου ή επί των πολλών στηλών, που είχαν τοποθετηθεί στις πλευρές του ναού περιμετρικά.

1. Έπο θεώ (Ακολούθα τον θεό)
2. Νόμω πείθου (Να πειθαρχείς στο Νόμο)
3. Θεούς σέβου (Να σέβεσαι τους θεούς)
4. Γονείς αίδου (Να σέβεσαι τους γονείς σου)
5. Ηττώ υπέρ δικαίου (Να καταβάλεσαι για το δίκαιο)
6. Γνώθι μαθών (Γνώρισε αφού μάθεις)
7. Ακούσας νόει (Κατανόησε αφού ακούσεις)
8. Σαυτόν ίσθι (Γνώρισε τον εαυτό σου)
9. Εστίαν τίμα (Να τιμάς την εστία σου)
10. Άρχε σεαυτού (Να κυριαρχείς τον εαυτό σου)
11. Φίλους βοήθε (Να βοηθάς τους φίλους)
12. Θυμού κράτε (Να συγκρατείς το θυμό σου)
13. Όρκω μη χρω (Να μην ορκίζεσαι)
14. Φιλίαν αγάπα (Να αγαπάς τη φιλία)
15. Παιδείας αντέχου (Να προσηλώνεσαι στην εκπαίδευσή σου)
16. Σοφίαν ζήτει (Να αναζητάς τη σοφία)
17. Ψέγε μηδένα (Να μην κατηγορείς κανένα)
18. Επαίνει αρετήν (Να επαινείς την αρετή)
19. Πράττε δίκαια (Να πράττεις δίκαια)
20. Φίλοις ευνόει (Να ευνοείς τους φίλους)
21. Εχθρούς αμύνου (Να προφυλάσσεσαι από τους εχθρούς)
22. Ευγένειαν άσκει (Να είσαι ευγενής)

23. Κακίας απέχου (Να απέχεις από την κακία)
24. Εύφημος ίσθι (Να έχεις καλή φήμη)
25. Άκουε πάντα (Να ακούς τα πάντα)
26. Μηδέν άγαν (Να μην υπερβάλλεις)
27. Χρόνου φείδου (Να μη σπαταλάς το χρόνο)
28. Ύβριν μίσει (Να μισείς την ύβρη)
29. Ικέτας αίδου (Να σέβεσαι τους ικέτες)
30. Υιούς παίδευε (Να εκπαιδεύεις τους γιους σου)
31. Έχων χαρίζου (Όταν έχεις, να χαρίζεις)
32. Δόλον φοβού (Να φοβάσαι το δόλο)
33. Ευλόγει πάντας (Να λες καλά λόγια για όλους)
34. Φιλόσοφος γίνου (Να γίνεις φιλόσοφος)
35. Όσια κρίνε (Να κρίνεις τα όσια)
36. Γνους πράττε (Να πράττεις με επίγνωση)
37. Φόνου απέχου (Να μη φονεύεις)
38. Σοφοίς χρω (Να συναναστρέφεται με σοφούς)
39. Ηθος δοκίμαζε (Να επιδοκιμάζεις το ήθος)
40. Υφορώ μηδένα (Να μην είσαι καχύποπτος)
41. Τέχνη χρω (Να ασκείς την Τέχνη)
42. Ευεργεσίας τίμα (Να τιμάς τις ευεργεσίες)
43. Φθόνει μηδενί (Να μη φθονείς κανένα)
44. Ελπίδα αίνει (Να δοξάζεις την ελπίδα)
45. Διαβολήν μίσει (Να μισείς τη διαβολή)
46. Δικαίως κτω. (Να αποκτάς δίκαια)
47. Αγαθούς τίμα (Να τιμάς τους αγαθούς)
48. Αισχύνην σέβου (Να σέβεσαι την εντροπή)
49. Ευτυχίαν εύχου (Να εύχεται ευτυχία)
50. Εργάσου κτητά (Να κοπιάζεις για πράγματα άξια κτήσης)
51. Έριν μίσει (Να μισείς την έριδα)
52. Όνειδος έχθαιρε (Να εχθρεύεται τον χλευασμό)
53. Γλώσσαν ίσχε (Να συγκρατείς τη γλώσσα σου)
54. Ύβριν αμύνου (Να προφυλάσσει από την ύβρη)
55. Κρίνε δίκαια (Να κρίνεις δίκαια)
56. Λέγε ειδώς (Να λες γνωρίζοντας)
57. Βίας μη έχου (Να μην έχεις βία)
58. Ομίλει πράως (Να ομιλείς με πραότητα)
59. Φιλοφρόνει πάσιν (Να είσαι φιλικός με όλους)
60. Γλώττης άρχε (Να κυριαρχείς τη γλώσσα σου)
61. Σεαυτόν ευ ποίει (Να ευεργετείς τον εαυτό σου)
62. Ευπροσήγορος γίνου (Να είσαι ευπροσήγορος)
63. Αποκρίνου εν καιρώ (Να αποκρίνεσαι στον κατάλληλο καιρό)
64. Πόνει μετά δικαίου (Να κοπιάζεις δίκαια)
65. Πράττε αμετανοήτως (Να πράττεις με σιγουριά)
66. Αμαρτάνων μετανόει (Όταν σφάλεις, να μετανοείς)

67. Οφθαλμού κράτει (Να κυριαρχείς των οφθαλμών σου)
68. Βουλεύου χρήσιμα (Να σκέπτεσαι τα χρήσιμα)
69. Φιλίαν φύλασσε (Να φυλάττεις τη φιλία)
70. Ευγνώμων γίνου (Να είσαι ευγνώμων)
71. Ομόνοιαν δίωκε (Να επιδιώκεις την ομόνοια)
72. Άρρητα μη λέγε (Να μην λες τα άρρητα)
73. Έχθρας διάλυε (Να διαλύεις τις έχθρες)
74. Γήρας προσδέχου (Να αποδέχεσαι το γήρας)
75. Επί ρώμη μη καυχώ (Να μην καυχιέσαι για τη δύναμή σου)
76. Ευφημίαν άσκει (Να επιδιώκεις καλή φήμη)
77. Απέχθειαν φεύγε (Να αποφεύγεις την απέχθεια)
78. Πλούτει δικαίως. (Να πλουτίζεις δίκαια)
79. Κακίαν μίσει. (Να μισείς την κακία)
80. Μανθάνων μη κάμνε (Να μην κουράζεσαι να μαθαίνεις)
81. Ους τρέφεις αγάπα (Να αγαπάς αυτούς που τρέφεις)
82. Απόντι μη μάχου (Να μην μάχεσαι αυτόν που είναι απών)
83. Πρεσβύτερον αιδού (Να σέβεσαι τους μεγαλύτερους)
84. Νεώτερον δίδασκε (Να διδάσκεις τους νεότερους)
85. Πλούτω απόστει (Να αποστασιοποιείσαι από τον πλούτο)
86. Σεαυτόν αιδού (Να σέβεσαι τον εαυτό σου)
87. Μη άρχε υβρίζων (Να μην κυριαρχείς με αλαζονεία)
88. Προγόνους στεφάνου (Να στεφανώνεις τους προγόνους σου)
89. Θνήσκε υπέρ πατρίδος (Να πεθαίνεις για την πατρίδα σου)
90. Επί νεκρώ μη γέλα (Να μην περιγελάς τους νεκρούς)
91. Ατυχούντι συνάχθου (Να συμπάσχεις με το δυστυχή)
92. Τύχη μη πίστευε (Να μην πιστεύεις την τύχη)
93. Τελεύτα άλυπος (Να πεθαίνεις χωρίς λύπη)
